

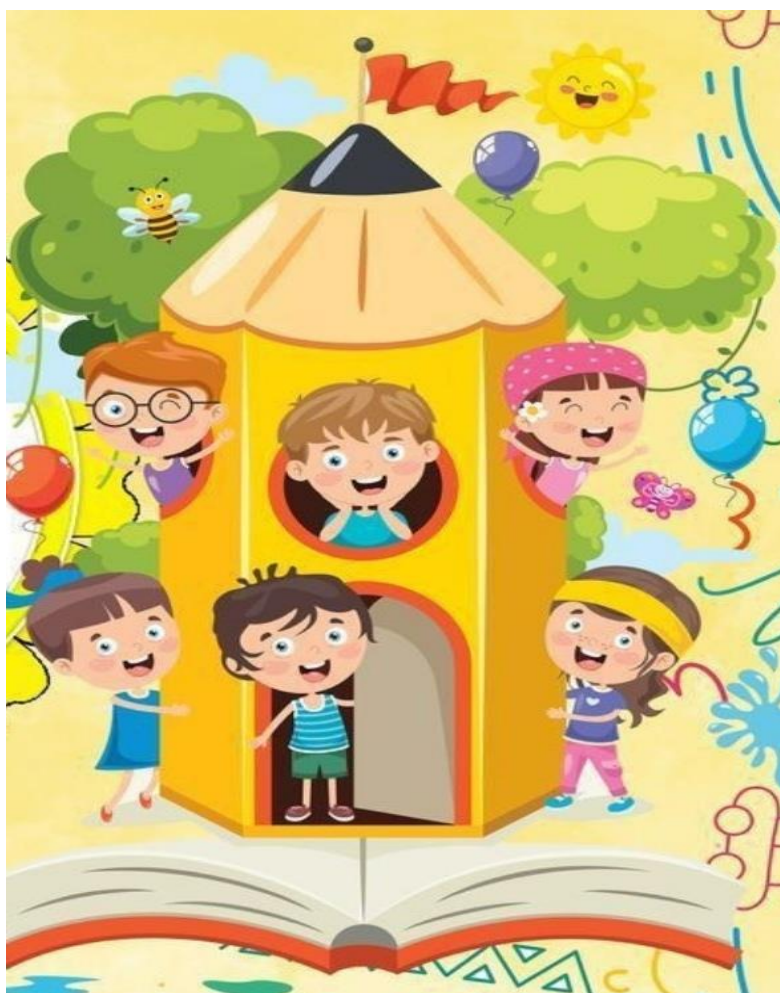
ISSN 3061-3884

ISSN-L 3061- 3884

Anul II, Nr. 3, Octombrie 2025

„SLALOM ÎN PEISAJUL EDUCAȚIONAL”

Numărul 3~ Octombrie 2025

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ

Str. Alea Brazilor, nr.3

Telefon/Fax: 0256/353542

E-mail: gradpp_4@yahoo.com

REVISTA GRĂDINIȚEI CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ

Colectiv editorial

COORDONATORI:

**PROF. KOVACS ALINA
PROF. IONESCU MARGARETA
PROF. BOCEANU COSMINA**

TEHNOREDACTARE:

PROF. KOVACS ALINA

EDITORI:

DIRECTOR: PROF. COPOLOVICI DINA

**PROF. ANDRAȘ ROXANA CLAUDIA
PROF. ARDELEAN MARIOARA
PROF. BOBA CRISTINA ELENA
PROF. BOCEANU COSMINA
PROF. BRÂNDUȘONI IONELA ALINA
PROF. CÂMPEANU ADELA
PROF. CÎRSTOIU MARIANA
PROF. CRÎSTIU PAULA
PROF.EFTINCA-SINTESCU MĂRIOARA
PROF.FITERA ANA
PROF. FLORINCUȚA AIDA
PROF. IONESCU MARGARETA
PROF. KOVACS ALINA
PROF. LAICHICI DORCA SABINA
PROF. MAGA ALINA
PROF. MOȚ CORNELIA ALINA
PROF. PETRICESCU VALENTINA
PROF. PODEAN OPREA MADALINA PATRICIA
PROF. SCHILLER MELINDA DIANA**

CUPRINS

1. PROBLEME ÎNTÂMPINATE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE ÎN ANUL 2025 , Prof. Andraș Roxana Claudia/ Boba Cristina Elena	pag 4
2. PROIECTAREA DIDACTICĂ SĂPTĂMÂNALĂ ÎN VIZIUNE INTERDISCIPLINARĂ Prof. Ardelean Marioara.....	pag.6
3. PARTENERIAT GRĂDINIȚĂ- FAMILIE , Prof. Boceanu Cosmina.....	pag.9
4. STRATEGII DIDACTICE FOLOSITE ÎN STIMULAREA INTERESULUI PENTRU LECTURĂ , Prof. Brândușoni Ionela Alina.....	pag.11
5. 5 OCTOMBRIE – ZIUA EDUCAȚIEI , Prof. Câmpeanu Adela/ Prof.. Maga Alina...	pag.14
6. O TRADIȚIE APUSĂ DIN SATELE BĂNĂȚENE - “ZIUA CAILOR” , Prof. Cîrstoiu Mariana	pag.17
7. PREVENIREA VIOLENȚEI ȘCOLARE ÎN GRĂDINIȚE – EDUCAȚIA TIMPURIE PENTRU EMPATIE ȘI RESPECT , Prof. Copolovici Dina.....	pag.19
8. EDUCAȚIA – TEMELIA VIITORULUI COPIILOR NOȘTRI , Prof. Crîstiu Paula.	pag.21
9. IMPORTANȚA CĂRȚILOR ȘI A LECTURII ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR , Prof. Eftinca-Sintescu Mărioara.....	pag.23
10. MANAGEMENTUL ACTIVITĂȚILOR DIDACTICE DIN GRĂDINIȚĂ , Prof. Fitera Ana.....	pag.26
11. PROIECT EDUCAȚIONAL „DINȚIȘORI SĂNĂTOȘI, COPII BUCUROȘI” , Prof. Florincuța Aida.....	pag.29
12. MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT.CONȚINUT ȘI IMPORTANȚĂ , Prof. Ionescu Margareta	pag.32
13. ÎMPREUNĂ PENTRU BUNĂTATE: EXPERIENȚA EUROPEANĂ A PROIECTULUI „UNITE AGAINST BULLYING” , Prof. Kovacs Alina	pag.34
14. EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE , Prof. Laichici Dorca Sabina.....	pag.36
15. THE VOICE OF KINDNESS , Prof. Moț Cornelia Alina.....	pag.37
16. EDUCAȚIA PREȘCOLARILOR ÎN SPIRITUL VALORILOR EUROPENE , Prof. Petricescu Valentina.....	pag.39
17. IMPORTANȚA PARTENERIATULUI FAMILIE – GRĂDINIȚĂ , Prof. PODEAN OPREA MADALINA PATRICIA.....	pag.41
18. EDUCAȚIA ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN , Prof. Schiller Melinda Diana	pag.42

Dragi cititori,

Cea de-a treia ediție a revistei „Slalom în peisajul educațional” ne găsește din nou împreună – uniți de aceeași pasiune pentru educație, de aceeași dorință de a împărtăși și de a învăța unii de la alții.

Revista noastră s-a conturat, încă de la început, ca un spațiu profesional de dialog și reflecție, un loc în care experiența devine inspirație, iar munca de zi cu zi capătă vizibilitate și sens.

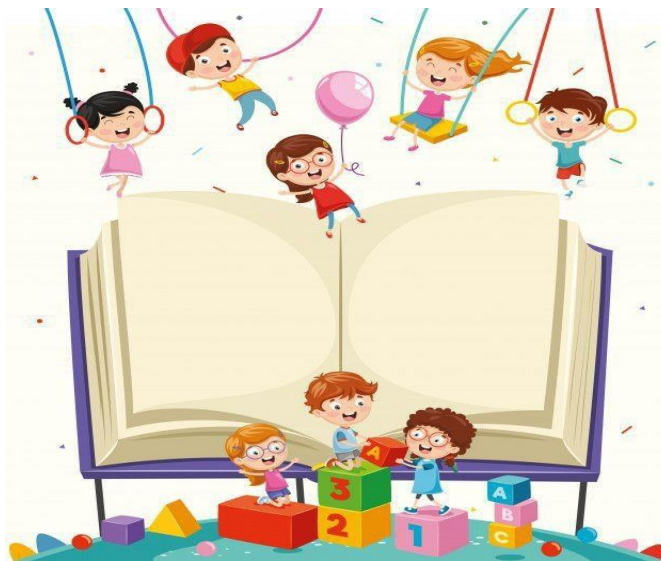
Fiecare articol este o fereastră spre universul educației timpurii – un univers care se construiește prin dedicare, empatie, inovație și colaborare. Prin aceste pagini, dorim să valorificăm contribuția fiecărui cadru didactic, să promovăm bunele practici și să încurajăm formarea continuă.

Mulțumim tuturor colegilor implicați pentru deschiderea, profesionalismul și energia investite în realizarea acestei ediții.

Vă invităm să parcurgeți paginile revistei cu gândul că fiecare idee, fiecare reflecție sau proiect poate deveni o nouă sursă de inspirație în activitatea noastră educațională.

Cu stimă,

Colectivul editorial al revistei

PROBLEME ÎNTÂMPINATE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE ÎN ANUL 2025

**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: ANDRAȘ ROXANA CLAUDIA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT SÂNMIHAIU ROMÂN**
**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: BOBA CRISTINA ELENA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT SÂNMIHAIU ROMÂN**

Educația timpurie (ECE – Early Childhood Education) se referă la educația și îngrijirea copiilor de la 0 până la vârsta de intrare în învățământul primar (în România, între 0-3 ani – creșă, și grădiniță, de regulă 3-6 ani). Este o etapă esențială: dezvoltă limbaj, abilități cognitive, social-emoționale, motorii, pregătirea pentru învățare formală. Problemele persistente și noile provocări afectează echitatea, calitatea, accesul și pun în pericol realizarea obiectivelor educaționale stabilite.

Probleme globale majore:

- Finanțare insuficientă
- Acces inegal / disparități socio-economice
- Calitate și competențe profesionale
- Infrastructură și servicii complementare slabe
- Probleme de guvernare, politici fragmentate
- Efecte secundare ale pandemiei / crizei economice

Probleme specifice în România (2025):

- Participare scăzută la grădiniță / creșă
- Capacitatea creșelor versus cerere
- Disparități rurale / comunități vulnerabile
- Calitatea educației timpurii
- Aspecte legate de sănătate și igienă
- Cadre didactice și resurse umane.

Întârziere în dezvoltarea abilităților fundamentale (limbaj, socializare, autoreglare emoțională). Creșterea inegalității educaționale — copiii din medii privilegiate fac salturi de dezvoltare pe care alții nu le pot recupera ușor. Probleme ulterioare la școală: incapacitatea de adaptare, rate mai mari de abandon școlar. Impact economic și social pe termen lung. Acestea sunt câteva consecințe ale tuturor problemelor enumerate mai sus.

Cauzele fundamentale sunt:

- Subinvestiție publică în infrastructură, salarii, materiale educaționale
- Lipsa de politici coerente între ministere
- Sărăcie și condiții socio-economice precare
- Norme legislative învechite
- Deficit de cadre calificate

Câteva soluții propuse:

- Creșterea finanțării și alocarea transparentă a resurselor
- Extinderea infrastructurii și serviciilor
- Politici integrate și legislație coerentă
- Formarea și sprijinul educatorilor
- Creșterea participării și frecvenței
- Îmbunătățirea calității educației
- Monitorizare și colectare de date

În concluzie educația timpurie în 2025 se află într-un moment critic: există progrese, dar provocările sunt încă numeroase și grave, în special pentru copiii cei mai vulnerabili.

România are posibilitatea de a îndeplini obiectivele propuse dacă se acționează rapid și eficient. Este necesară voință politică, implicare comunitară și resurse alocate corect pentru ca educația timpurie să fie cu adevărat un fundament solid pentru viitor.

Bibliografie:

https://www.edu.ro/educatie_timpurie

<https://www.unicef.org/romania/ro/topics/educa%C8%9Bie-timpurie>

PROIECTAREA DIDACTICĂ SĂPTĂMÂNALĂ ÎN VIZIUNE INTERDISCIPLINARĂ

**PROF. PENTRU ED.TIMPURIE: ARDELEAN MARIOARA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ**

În formularea și operaționalizarea obiectivelor, proiectarea procesului didactic pornește de la inventarul de abilități și capacități operațional-funcționale oglindite în "Curriculum pentru învățământul preșcolar", având în vedere și situațiile concrete, variabile și specifice privind condițiile în care se desfășoară activitatea proiectată (echipamente didactice, timp disponibil, climat socio-afectiv) și grupa de copii (nivelul mediu de pregătire, nivelul motivațional, gradul de omogenitate / eterogenitate).

Învățământul preșcolar este un învățământ instrumental, îl deprinde pe copil cu tehnicile muncii intelectuale, prin care se formează acestuia instrumente ale învățării. Demersurile intelectuale care stau la baza realizării obiectivelor și desfășurării unei activități educativ - formative eficiente sunt: a dobândi informații, a găsi relații în mediul înconjurător, a comunica, a alege, a prevedea, a deduce, a acționa, a organiza. În cadrul proiectării activității, aceste demersuri intelectuale au constituit obiective operaționale. Între ele nu există granițe, ele se întrepătrund, având un caracter interdisciplinar. Astfel, în cadrul temei „Când/ cum și de ce se întâmplă?” domeniul științe cu tema zilei „Toamna” (caracteristici), pe lângă demersurile „a dobândi informații”, „a găsi relații”, a intervenit și demersul „a comunica”, deoarece la sfârșitul activității am solicitat copiilor să formuleze întrebări, înlăturând verbalismul și satisfăcând în acest mod și curiozitatea copiilor, dar lămurind, în același timp, alte aspecte ale naturii caracteristice anotimpului.

Proiectarea, ca acțiune continuă și permanentă care premerge oricărui demers didactic, se realizează în etape. Fiecărei etape îi corespund obiective, conținuturi, forme de organizare și tehnici. Aceste etape sunt: anul școlar, semestrul, săptămâna.

Într-o primă etapă, în funcție de inventarul de abilități din Curriculum, am formulat obiectivele care se vor urmări pe parcursul întregului an școlar și am stabilit domeniile de cunoaștere sau „centrele de interes”. Eșalonarea acestora se realizează într-o perspectivă spiralică, reintroducând conținutul unor teme la anumite intervale. Această modalitate oferă posibilitatea de a aprofunda cele învățate și de a completa progresiv tema. Astfel, în planificarea fiecărui trimestru apar temele: „Când/cum și de ce se întâmplă?”; „Cum este/a

fost și va fi pe pământ?"; „Cine sunt/suntem?"; „Cine și cum planifică/organizează o activitate?"; „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?"; „Ce și cum vreau să fiu?" cu conținuturi specifice. În cadrul temelor referitoare la fenomene ale naturii, plante, animale, copilul reușește să cunoască și să înțeleagă relațiile care se stabilesc în mediul înconjurător datorită aspectelor caracteristice anotimpurilor.

În centrul altor teme, se pornește de la ceea ce este cunoscut și apropiat copiilor spre ceea ce este mai puțin cunoscut, cuprinzând subtemele: „Orașul în care trăiesc" (relief, așezare geografică, obiective socio-culturale, economice); „Apa trece, pietrele rămân" (evenimente istorice); „Frumusețile și bogățiile țării noastre".

O a doua etapă a proiectării didactice, esențială pentru desfășurarea activității educative zilnice, este proiectarea (planificarea) săptămânală care constă în identificarea obiectivelor operaționale corespunzătoare conținutului temei și subtemei, stabilirea mijloacelor de realizare și a strategiei didactice.

Un rol important pentru realizarea proiectării activităților în viziune interdisciplinară îl are stabilirea relațiilor de condiționare a conținuturilor diferitelor activități (mai strânse, moderate sau lipsa de relații), în funcție de care se conturează situațiile de învățare, se stabilește fluxul de intrare al noțiunii, căile de transfer și aplicarea practică a acestora. Scopul proiectării didactice este de a asigura un flux continuu și gradat de introducere coordonată a noțiunilor și de dezvoltare a conținutului lor prin transfer la diferite tipuri de activități. Unele activități au un pronunțat caracter introductiv (activitățile de educație pentru știință-cunoașterea mediului), iar altele care preiau și dezvoltă conținuturile pedagogice introduse și ajung la aplicarea practică a acestora.

Proiectarea activităților comune, frontale pe durata unei săptămâni, având ca temă „Când/cum și de ce se întâmplă?", tema zilei „Viețuitoarele în anotimpul toamna", (vezi anexa nr.1), obiectivul comun fiind „să înțeleagă relația dintre anotimpul toamna și viața viețuitoarelor” am realizat-o în viziune interdisciplinară astfel: domeniul experiențial cu caracter introductiv al conținutului temei a fost științe, iar mijlocul de realizare-lectura educatoarei. Povestirile „Puiul" de I.A.I.Brătescu -Voinești și „Unde a zburat rândunica?" de Titel Constantinescu au fost reprezentative pentru realizarea obiectivului. Activitățile din cadrul domeniului limbă și comunicare au avut menirea de a aprofunda și îmbogăți cunoștințele copiilor în legătură cu această temă. Astfel, a urmat memorizarea „Balada unui greier mic" de George Topârceanu, lectura după imagini „Curiozități din lumea viețuitoarelor" și convorbirea „În lumea celor care nu cuvânta". În corelație interdisciplinară cu aceste activități au fost și activitățile domeniului estetic și creativ: educație muzicală-

cântec „Furnicuța”, activitatea artistico-plastică-desen „Scenă din povestea îndrăgită”, activitatea practică desfășurată pe subgrupe, realizându-se trei tablouri-colaje cu scene din povestirile „Puiul”, „Unde a zburat rândunica ?” și din poezia „Balada unui greier mic”. Activitățile domeniului psihomotric -educație fizică, antrenament grafic - și activitatea cu conținut matematic din cadrul domeniului științe s-au corelat cu celelalte tipuri de activități prin conținuturile conceptuale și mijloacele de învățământ utilizate: domeniu psihomotric - parcurs aplicativ „Viețuitoarele își construiesc adăpost”, domeniu științe - joc didactic „A câta prepeliță a zburat?”. Deși fiecare tip de activitate are strategia didactică specifică, între ele se stabilesc conexiuni datorită obiectivului comun urmărit pe durata întregii săptămâni, conform conținutului prevăzut.

Un alt exemplu elocvent privind modul în care s-a conceput planificarea săptămânală a activităților comune, frontale în viziune interdisciplinară este abordarea subtemei „Frumusețile și bogățiile țării noastre” din cadrul temei „Cum este/a fost și va fi aici pe pământ?”, obiectivul comun fiind: „să identifice formele de relief, specificând frumusețile și bogățiile caracteristice”. La domeniul științe s-a planificat lectura după imagini „Frumusețile și bogățiile țării noastre” (cu ajutorul diaporitivelor). Corelate cu această activitate au fost activitățile domeniului limbă și comunicare: povestire „Trei căsuțe, trei drumuri”, memorizare „Țara mea” de Ivo Muncian și convorbire „Călătorie prin țara mea”, de asemenea la domeniul estetic și creativ activitatea artistico-plastică „Călătorie prin țara mea”, activitatea practică „Chipul țării mele” (lucrare colectivă), activitatea de educație muzicală - cântec „Frumoasă e țara mea” de Ana Motora Ionescu, domeniul psihomotric-dans popular „Țarina” și tot aparținând domeniului științe, activitatea cu conținut matematic - probleme ilustrate privind adunarea și scăderea în limitele 1-8 „Câți brazi sunt în pădure?”. Între activitățile pe domenii experiențiale, frontale din cursul unei săptămâni și activitățile de antrenament grafic nu se pot realiza întotdeauna corelări, deoarece proiectarea acestora impune respectarea ordonării logice a conținuturilor lor.

Interdisciplinaritatea, prin organizarea și corelarea cunoștințelor, determină predarea în mod atractiv a acestora, eliminând supraîncărcarea și aglomerarea cu informații. Fiecare tip de activitate educativ-formativă contribuie la modelarea personalității copilului preșcolar prin ceea ce are comun, generalizabil și transferabil, nu prin ceea ce are specific.

Bibliografie:

Cincă, Maria-Marinela, (1994), *Abordarea în spirit interdisciplinar a activităților*, în Revista Învățământul Preșcolar nr.3-4, București, pag.86

PARTENERIAT GRĂDINIȚĂ- FAMILIE

PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: BOCEANU COSMINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ

Parteneriatele dintre școală și familie sunt relații de colaborare și activități care implică personalul școlii, părinții și alți membri ai familiei elevilor dintr-o școală. Parteneriatele eficiente se bazează pe încrederea și respectul reciproc, pe responsabilitatea partajată pentru educația copiilor și a tinerilor la școală. Familiile sunt primii educatori ai copiilor lor și continuă să influențeze procesul de învățare și dezvoltare a copiilor lor în anii școlari și mult timp după aceea. Pe de altă parte, școlile au responsabilitatea importantă în a contribui la educarea generațiilor viitoare, iar familiile au încredere în școli pentru a le oferi fundații educaționale pentru viitorul copiilor lor. În același timp, școlile trebuie să recunoască rolul primar al familiei în educație.

Crearea unor parteneriate cu familia este un proces care necesită coalizarea energiilor și unirea efortului tuturor partenerilor și care trebuie considerat un element legitim al procesului educativ, element care influențează dezvoltarea și activitatea de învățare a elevilor. Parteneriatele cu familia ating un maxim de eficacitate și contribuie la obținerea unor beneficii pe termen lung atunci când sunt comprehensive și bine planificate.

Școala de azi nu se poate perfecționa decât evaluând permanent nevoile sale și apelând la structurile de sprijin care să organizeze, să planifice și să intervină în rezolvarea problemelor mai mult sau mai puțin speciale. Pentru realizarea unor școli eficiente în care toți elevii să învețe și să fie valorizați, pachetul de resurse trebuie să includă următoarele: profesorii să fie interesați ca toți elevii să învețe; profesorii să își cunoască foarte bine fiecare elev; clasele trebuie astfel organizate încât elevii să fie permanent ocupați. În același timp, profesorii eficienți își ajută elevii dacă: accentuează procesul învățării; dacă oferă diversitate și opțiuni variate copiilor; sunt reflexivi și se sprijină permanent pe evaluarea prin mijloace variate; utilizează flexibil resursele din școală, dar și resursele comunității; cooperează cu ceilalți colegi și agenți educativi.

Comunicarea pozitivă dintre părinte –școală este și în avantajul părinților. Ca educatori primari ai copiilor, părinții și familiile au o influență de durată asupra atitudinilor și

realizării copiilor lor în școală. Există două dimensiuni principale ale implicării părinților în activitatea școlară a copiilor:

-dimensiunea relației părinte-copil, vizând controlul frecvenței, al rezultatelor școlare, al temelor, ajutorul acordat de părinți în rezolvarea temelor și, materială a activității școlare a copilului;

-dimensiunea relației familie –școală, care se referă, în principal, la alegerea filierei și a unității școlare și la contactele directe ale părinților cu reprezentanții instituției școlare, cadre didactice și administratori.

Colaborarea dintre școală și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe și o unitate de acțiune când este vorba de interesul copiilor. Ea concepe cele două instituții sociale exprimându-se în schimburi de opinii și în discuții, iar atunci când este vorba de decizii, păstrându-și fiecare identitatea și aportul specific.

Cercetările arată că implicarea părinților poate ajuta profesorii să se concentreze mai mult pe sarcina de predare. De asemenea, având mai mult contact cu părinții, cadrele didactice învață mai multe despre nevoile elevilor și despre mediul de acasă, ceea ce reprezintă informații pe care le pot aplica pentru a răspunde mai bine acestor nevoi. Părinții care sunt implicați tind să aibă o viziune mai pozitivă asupra cadrelor didactice, ceea ce duce la îmbunătățirea relației cu profesorii..

Pentru realizarea parteneriatului cu părinții este esențial ca părinții să fie participanți activi, care pot aduce o contribuție la educarea copiilor; părinții să fie parte la adoptarea deciziilor privitoare la copii; să se recunoască și să aprecieze informațiile și să se utilizeze în completarea informațiilor profesionale; responsabilitatea să fie împărțită între părinți și profesori.

Relația dintre părinți și profesori implică ieșirea din frontierele școlii și determină altă abordare a profesiei didactice. Școlile pot acționa ca un punct central în comunitățile din care fac parte, ele putând organiza activități care îmbunătățesc calitatea vieții într-o comunitate, în timp ce onorează cultura, tradițiile, valorile și relațiile.

BIBLIOGRAFIE:

- Revista ITeach : O revistă pentru educație și educatori – experiențe didactice.
- Revista „ Interferențe în educație”
- Parteneriatul școală-familie-comunitate, Laboratorul Consiliere și management educațional, 2014, Editura Universitară București

STRATEGII DIDACTICE FOLOSITE ÎN STIMULAREA INTERESULUI PENTRU LECTURA

PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: BRÂNDUȘONI IONELA-ALINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ

Motto: *”Cărțile sunt oglinzi: vezi în ele ceea ce ai deja înlăuntrul tău.” – Carlos Ruiz Zafón*

Cartea și lectura trebuie să ocupe un loc deosebit în viața fiecărui elev , iar profesorului de limba româna îi revine datoria de a apropia sufletul inocent al elevului de paginile cărților. Dacă ”o lectură plăcută este tot așa de folositoare sănătății noastre ca și exercițiile fizice”, atunci trebuie să găsim o cale pentru a ne antrena zilnic.

Cartea care este comoara fără de preț, este învățătura care te conduce la bine, te face să te bucuri, să râzi sau să plângi. Din păcate, într-o perioadă în care suntem invadați de vizual, internet și televiziune lectura devine o variantă mai puțin accesibilă de petrecere a timpului liber pentru tinerii din ziua de azi. De aceea putem constata că ei citesc mai greu, nu le place să citească, nu înțeleg ceea ce citesc, iar dorința de a se informa este mai rapidă.

Citirea unei cărți reprezintă o dovadă de mare responsabilitate , deoarece lectura este principalul instrument în însușirea unei limbi mai bogate, a unei exprimări elevate , nuanțate și este un mijloc de a ne concretiza ideile, gândurile și trăirile. Din păcate, elevii generației actuale manifestă un tot mai vizibil dezinteres față de lectură, cartea făcând parte din ce în ce mai puțin din viața omului modern. Lipsa interesului față de lectură nu este un fenomen ivit pe neașteptate, fiind explicabilă prin coordonate ce țin de natura evidenței.

Gustul pentru citit nu vine de la sine ci se formează printr-o îmbinare a factorilor educaționali (școala și familia) o muncă ce se caracterizează prin răbdare, perseverență, continuitate și voință.

Astăzi, computerul și televizorul reușesc să ofere mult mai mult decât o făcea până acum lucrarea tipărită, realitatea virtuală cucerind și îndepărtând tot mai mult de filele cărților.

Pentru reducerea acestui fenomen, școala ca instituție - cheie joacă un rol important în apropierea copilului de lumea cărților și implicit, de lectură. Cartea trebuie să devină părtașă în viața copilului de la cea mai fragedă vârstă. Ea îi ajută pe copii să parcurgă drumul

cunoașterii de la concret la abstract, de la intuiție la reprezentare și fantezie. Cu ajutorul cărții, copilul descoperă instrumente care îi pot satisface dorința de a descoperi realitatea înconjurătoare.

Educatorii trebuie să le dezvolte elevilor „gustul pentru lectură” o cerință didactică importantă fiind preocuparea permanentă a cadrelor didactice pentru realizarea contactului direct al copiilor cu lumea operelor literare. Problema îndrumării lecturii școlare este extrem de importantă , deoarece în anii de formare intelectuală , tânărul cititor trebuie orientat în mulțimea de opere literare care îi stau la îndemână, căci unele cărți sunt contraindicate din cauza inaccesibilității la o anumită vârstă, iar contactul eșuat cu o carte își poate pune amprenta în viitor pe calitatea lecturii. Absența unei lecturi susținute e evidentă în vocabularul lacunar, în comportament, în gândire și chiar într- o înclinație spre violența limbajului

Citirea cărților contribuie la îmbogățirea cunoștințelor elevilor, la formarea unui vocabular bogat, la dezvoltarea exprimării. Ceea ce citesc în copilărie se întipărește în amintirea lor toată viața, influențând personalitatea fiecăruia. Pentru a ajunge la actul lecturii copiii învață mai întâi să citească.

În actul lecturii însă, nu există doar cititorul și cartea, ci există și autorul, undeva în text, în afara textului sau dincolo de text, iar literatura în sine implică realizarea completă a lanțului de comunicare. Este vorba de o comunicare mai specială care își instituie propriile reguli, întrucât fiecare act de comunicare implică un emițător, un receptor, un mesaj, un cod, un canal și, cum este firesc, și un context. Autorul, nivelurile textului, naratorul, cititorul, toate se supun unui cod și, mai ales, sunt analizate în funcție de cele două contexte diferite: contextul producerii textului și contextul receptării acestuia.

Receptarea textului poate deveni un proces anevoios și incomplet, îngreunat de lipsa cunoștințelor în legătură cu contextul creării textului. Într-o viziune modernă asupra literaturii, noua didactică abordează legătura perceptibilă dintre componenta textuală și cea contextuală, instituind legătura dintre text, context și receptare. În situația în care cititorul are anumite cunoștințe despre autor și contextul scrierii, atunci receptarea este un proces lipsit de dificultate. Însă, în lipsa unei inițieri, elevii puși în fața fenomenului de receptare, pot întâmpina anumite dificultăți, iar acesta este momentul intervenției dascălului, a îndrumătorului, care operează cu „obiectele magice”, metodele didactice. Profesorul știe așadar, să exploreze „pădurea narativă”, selectând strategii optime, să descifreze textul și contextul spre a permite accesul elevilor în hermeneutica literară.

Stimularea interesului pentru lectură începe încă de la vârste fragede și contribuie la exersarea unei citiri corecte și conștiente. Cadrul didactic trebuie să aleagă pentru școlarul mic o lectură adecvată pe care mai întâi i-o citește cu voce tare și mai târziu o va citi el înșiși. De asemenea este important să fie folosite diverse forme de îndrumare care să aibă drept scop stimularea interesului pentru lectură iar cea mai deasă formă folosită este povestirea.

Elevii citesc povestirea acasă, iar în oră povestesc lectura citită. Conținutul povestirii e redat de mai multi elevi ceea ce duce la activizarea și antrenarea lor în activitate, elevii se întrec în a povesti cât mai frumos și mai mult, antrenând astfel și pe cei mai puțin dornici de lectură. Promovarea lecturii se mai poate face și prin vizită la bibliotecă, elevii fiind astfel îndrumați spre lectura personală prin împrumutul cărților.

Jocurile literare. Povestirea în lanț este un joc prin care conținutul poveștilor citite este redat de mai mulți elevi, ei sunt așezați în cerc, formând un lanț. Este numit primul elev să povestească ,acesta povestește un fragment iar alt elev continuă povestea de acolo de unde s-a oprit primul și tot așa până la sfârșitul povestii. De asemenea ghicitorile literare au un rol important în stimularea interesului pentru lectură. Acestea se pot desfășura citind un fragment apoi se cere elevilor să recunoască și să indice opera, autorul sau să recunoască lectura în care este specificat eroul principal.

Șezatori literare au rolul de a verifica asimilarea conținutului lecturilor citite de elevi deoarece acestea reprezintă o formă recreativă foarte potrivită pentru realizarea cu succes a obiectivelor propuse în cadrul orelor de limba și literatura română. Șezătoarea literară se poate organiza fie în cadrul clasei , fie cu clase diferite.

Caietul de lectură este un important element de lucru atât pentru elevi cât și pentru învățător. Acesta ajută elevii să-și formeze deprinderea de a citi în mod corect o carte, de a observa trăsăturile personajelor și a formula propriile opinii despre o carte.

Familia are un rol important în promovarea lecturii, în formarea și dezvoltarea gustului pentru lectură. Când în familie nu există o mica bibliotecă, sau când membrii familiei nu citesc, rareori se poate aștepta ca un copil să dovedească de timpuriu pasiune pentru lectură.

A înțelege literatura înseamnă a avea capacitatea de a raporta impresiile, trăirile autorului la propria ta experiență de viață, înseamnă a stabili legături nu doar cu cele știute dinainte, cu noțiunile cunoscute, ci și cu emoțiile, simțămintele pe care le generează lectura cărții. Îndrumarea lecturii suplimentare este o necesitate care izvorăște din importanța acestui act, din caracterul permanent al lecturii, pe tot cuprinsul vieții derivă necesitatea de a găsi pe toate treptele individului căile cele mai potrivite cu scopul de a-l apropia pe școlar de carte.

O doză mare de perseverență și un ocean de dragoste vor putea modela munca dascălului , deoarece prin dragoste , el este chemat să crească și să educe Omul, iar lectura este și ea o fărâamă din tot ce reprezintă munca dascălului, vizibilă și capabilă să străbată berierele timpului.

Bibliografie:

1. Costea Octavia, Didactica lecturii, o abordare funcțională, Ed. Institutul European, Iași,2007;
2. Cosmovici, Andrei, Psihologie școlară, Editura Polirom;
3. Pamfil Alina, Limba și literatura română, perspective complementare, Editura Paralela 45, Pitești, 2009;
4. Parfene Constantin, Literatura în școală, E.D.P., București, 1977.

5 OCTOMBRIE – ZIUA EDUCAȚIEI

**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: CÂMPEANU ADELA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ**

**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: MAGA ALINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ**

„Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea.”

Nelson Mandela

În fiecare an, la data de 5 octombrie, se sărbătorește Ziua Internațională a Educației, un prilej deosebit de a aduce în prim-plan importanța școlii, a dascălilor și a procesului de învățare, încă de la cele mai fragede vârste.

La grădiniță, această zi devine o adevărată sărbătoare a bucuriei, a cunoașterii și a prieteniei. Educația nu înseamnă doar litere și cifre, ci și descoperirea lumii, învățarea valorilor, a respectului, a colaborării și a dragostei pentru frumos.

La Grădinița cu Program Prelungit Nr. 4 Lugoj, Ziua Educației, sărbătorită în fiecare an pe 5 octombrie, a fost un prilej minunat de bucurie, zâmbete și învățare alături de micii noștri preșcolari. Sub îndrumarea cadrelor didactice, copiii au descoperit, prin joc și activități creative, cât de frumoasă este lumea cunoașterii și cât de important este rolul educației în viața fiecăruia dintre noi.

Ziua a fost marcată prin activități variate, adaptate vârstei copiilor:

- Ateliere de creație – copiii realizează desene, colaje sau felicitări pentru educatoare și pentru colegii lor, exprimând prin culoare și imaginație ce înseamnă „a învăța”.
- Povești educative – sunt citite povești despre școală, învățători și importanța prieteniei, prin care copiii descoperă bucuria cunoașterii.
- Jocuri de rol – micii preșcolari „devin” pentru o zi educatori sau elevi, învățând cum se simte fiecare rol în sala de clasă.
- Cântece și poezii – copiii interpretează cântecele vesele despre grădiniță, educație și prieteni, într-un mic spectacol organizat în clasă.

Prin aceste activități, copiii învață că educația începe de timpuriu și că fiecare zi petrecută la grădiniță este o oportunitate de a învăța ceva nou.

Totodată, educatoarele transmit copiilor un mesaj simplu și cald: „Educația este cheia care deschide toate ușile visurilor voastre!”

Ziua Educației este și un moment de recunoștință pentru munca și dedicarea cadrelor didactice, care contribuie zi de zi la formarea celor mici. Prin răbdare, dragoste și pasiune, educatoarele devin primele modele de învățare și comportament pentru copii.

Ziua Educației, sărbătorită pe 5 octombrie, nu este doar o zi festivă, ci o ocazie minunată de a reaminti cât de importantă este educația pentru fiecare copil, familie și comunitate. La grădiniță, această zi se transformă într-o sărbătoare a zâmbetelor, a culorilor și a începutului frumos de drum spre cunoaștere.

La grădiniță este mereu veselie! În fiecare zi, învățăm lucruri noi alături de doamnele educatoare și de prietenii noștri. Prin joc, cântec și poveste, descoperim lumea din jurul nostru.

În grădiniță învățăm să fim buni, să ne ajutăm între noi, să împărțim jucăriile și să ne respectăm colegii. Fiecare zi începe cu un zâmbet și se termină cu o îmbrățișare, pentru că ne simțim ca într-o mare familie.

Educația la grădiniță nu înseamnă doar să învățăm cifre și litere, ci și să învățăm cum să fim oameni frumoși – politicoși, harnici și prietenoși. Doamnele educatoare ne învață să avem încredere în noi, să fim curioși și să punem întrebări.

Când colorăm, modelăm sau ascultăm povești, ne dezvoltăm imaginația și învățăm să visăm. Prin cântece și jocuri, descoperim cât de frumos este să învățăm împreună.

La grădiniță, educația este o călătorie spre cunoaștere și bucurie. Aici punem primele cărămizi pentru drumul nostru spre școală și spre viitor.

La grădiniță începe cea mai frumoasă călătorie din viața fiecărui copil — călătoria spre cunoaștere. Aici, fiecare zi este plină de zâmbete, jocuri și descoperiri noi. Cu pași mici, dar siguri, copiii învață ce înseamnă prietenia, bunătatea și bucuria de a învăța.

În sala de grupă, educatoarea este ca o rază de soare. Ea îi îndrumă cu blândețe pe cei mici, le răspunde la întrebări și le arată cât de minunată este lumea înconjurătoare. Prin povești, cântece, jocuri și activități creative, copiii își dezvoltă imaginația, gândirea și încrederea în sine.

La grădiniță, educația se împletește cu jocul. În timp ce colorează, pictează sau construiesc, copiii învață să lucreze împreună, să împartă și să aibă răbdare. Fiecare activitate este o lecție despre viață: cum să fii curios, cum să fii bun și cum să te bucuri de lucrurile mărunte.

Educația la grădiniță nu înseamnă doar învățarea cifrelor și a literelor, ci și formarea caracterului. Copiii învață să salute, să mulțumească, să-și aștepte rândul și să respecte regulile — pași mici care îi ajută să devină oameni mari și frumoși la suflet.

În fiecare zi petrecută la grădiniță, copilul mai adaugă o petală la floarea cunoașterii sale. Aici se pun bazele pentru școală, dar și pentru viață. Cu dragoste, răbdare și imaginație, educatoarele sădesc în sufletele celor mici semințele binelui, ale curiozității și ale dorinței de a descoperi lumea.

♥ Mesaj final:

Educația începe cu un zâmbet și cu o mână întinsă. ☀

Grădinița este locul unde se aprinde prima scânteie a educației.

Aici, fiecare copil învață să gândească, să simtă, să iubească și să viseze.

Educația la grădiniță este, de fapt, începutul unei povești frumoase — povestea omului care învață toată viața. 🌈

☀ *Educația e o floare,
Ce crește-n suflet zi de zi.
Cu grijă, dragoste și soare,
Ne-ajută mari a deveni!* ☀

O TRADIȚIE APUSĂ DIN SATELE BĂNĂȚENE - “ZIUA CAILOR”

**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: CÎRSTOIU MARIANA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ**

Una din sărbătorile tradiționale ale mai multor sate bănățene, atât din Banatul montan cât și din pustă, a fost cea numită “Ziua Cailor”.

Acest obicei a dispărut de mult, se pare că la scurt timp după cel de-al

doilea război mondial, după cum mi-a povestit, cu ani în urmă, un bătrân din comuna Brebu,

jud. Caraș-Severin. A dispărut atunci nu întâmplător, ci bineînțeles ca urmare a atitudinii față de cai a noii puteri politice, putere ce prin multe din acțiunile sale și-a pus o amprentă nefastă, covârșitoare, asupra multor datini și obiceiuri ale satului românesc, în general asupra vieții, în special spirituale, ale țăranului.

Calul a fost din vechime, pentru țăran, adevăratul ajutor; cum altfel, când de cal se folosea la muncile câmpului, activitatea sa principală. Calul era în orice împrejurare mai mult decât un simplu sprijin. Era o mândrie să ai un cal frumos, puternic, atașat de stăpân. Mândrul animal simboliza frumusețea și onoarea, cinstea și puterea, era o garanție a bunăstării și a unui trai bun.

Tocmai pentru această apreciere pe care o avea calul, în multe sate din Banat se ținea „Ziua Cailor”, sărbătoare mult așteptată și apreciată în special de tinerii din sat. Aceasta se ținea la o dată fixă, diferită de la sat la sat, dată care de obicei era legată de o sărbătoare religioasă. Spre exemplu în unele sate avea loc în ziua de Sf. Gheorghe, în alte părți la Sfântul Ion sau Sf. Vasile.

Astfel, spre amiază, când se ieșea de la biserică, în piața satului se scoteau cei mai frumoși cai, bineînțeles pregătiți, curățați, țesălați, cu cozile și coamele împletite cu panglici tricolore și frunțile ornate. Șeile și hamurile erau de asemenea cât mai noi și lustruite. Nu lipseau de la gâtul cailor ghirlandele de clopoței care mai de care mai strălucitori și cu sunet plăcut. Stăpânii cailor erau de asemenea îmbrăcați în port popular curat și aranjat, cu eșarfe diagonale tricolore. Tinerile ieșite de la biserică îi admirau, alături de tot restul satului. Era o adevărată paradă populară. Când toată lumea era adunată, avea loc o cursă a cailor cu călăreți. Traseul era de obicei de la un capăt al satului la celălalt, pe strada principală. Câștigătorii cursei, atât calul cât și călărețul erau la foarte mare cinste, calul fiind împodobit cu o cunună și răsplătit cu o desagă cu ovăz, și călărețul fiind premiat cu o ploscă ornată cu ștergare tradiționale și panglici, ploscă umplută desigur cu țuică. De asemenea, tot ca o recompensă, tânărul câștigător deschidea hora din ziua aceea, cinste deosebită ce îi revenea. Nu mai vorbim că de această zi, de câștigători, atât cal cât și călăreț, se povestea prin sat un an întreg, fiind cinstiți și apreciați.

Astăzi, cu părere de rău, nu putem decât să acceptăm dispariția completă a acestui frumos obicei popular, tradiție ce făcea parte integrantă din identitatea Banatului și prin aceasta din identitatea națională.

PREVENIREA VIOLENȚEI ȘCOLARE ÎN GRĂDINIȚE – EDUCAȚIA TIMPURIE PENTRU EMPATIE ȘI RESPECT

**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: COPOLOVICI DINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ**

Violența în mediul școlar este o problemă complexă, care, din păcate, își poate face simțită prezența chiar de la cele mai mici vârste. Deși grădinița este percepută ca un spațiu al jocului, al siguranței și al bucuriei, uneori apar comportamente agresive, fizice sau verbale, între copii. Fenomenul violenței școlare la nivel preșcolar nu trebuie ignorat, chiar dacă manifestările sunt adesea minore sau aparent „nevinovate”. Aceste comportamente pot fi semnale timpurii ale unor dificultăți emoționale, familiale sau de adaptare socială și, netratate la timp, pot evolua în forme mai grave în anii următori de școală.

Rolul educației timpurii este, așadar, esențial: formarea empatiei, a autocontrolului emoțional și a respectului față de ceilalți trebuie să înceapă încă din grădiniță.

Prin „violență școlară” înțelegem orice comportament agresiv, fizic, verbal sau psihologic, care provoacă suferință unei alte persoane. În cazul copiilor preșcolari, aceste manifestări pot fi:

- agresiune fizică (lovituri, împingeri, smucituri);
- agresiune verbală (jigniri, tachinări, etichetări);
- excludere socială (refuzul de a se juca cu un anumit copil);
- distrugerea intenționată a obiectelor colegilor;
- imitarea comportamentelor agresive observate acasă sau în mediul media.

Este important de menționat că la vârsta preșcolară comportamentele violente nu sunt întotdeauna intenționate, ci pot fi expresia frustrării, a lipsei de autocontrol sau a nevoii de atenție.

De aceea, intervenția educatoarei are rol formativ, nu punitiv, urmărind ghidarea copilului spre înțelegerea propriilor emoții și a consecințelor acțiunilor sale.

Cercetările pedagogice și psihologice identifică o serie de factori care pot favoriza apariția comportamentelor violente în grădiniță:

1. Mediul familial – lipsa afecțiunii, tensiunile din familie, modelele parentale agresive sau lipsa limitelor clare;

2. Influența mediului digital – accesul necontrolat la desene animate, jocuri sau videoclipuri cu conținut violent;
3. Lipsa dezvoltării emoționale – dificultăți în recunoașterea și exprimarea emoțiilor proprii;
4. Nevoia de atenție și valorizare – copilul care nu se simte ascultat poate recurge la comportamente negative pentru a atrage atenția adultului;
5. Modelarea socială – imitarea colegilor sau a adulților din jur.

Astfel, prevenirea violenței școlare începe cu educația emoțională și socială timpurie, desfășurată constant, prin activități de grup și jocuri de rol.

Prevenirea comportamentelor violente în grădiniță presupune o abordare pozitivă, empatică și consecventă din partea cadrului didactic. Printre cele mai eficiente strategii se numără:

1. Jocurile de rol și poveștile terapeutice – ajută copiii să identifice emoțiile și să găsească soluții pașnice la conflicte.
2. Reguli clare și consecvente – copiii au nevoie de limite ferme, exprimate pe înțelesul lor, pentru a se simți în siguranță.
3. Învățarea cooperării prin joc – activitățile de echipă dezvoltă spiritul de colaborare și încrederea reciprocă.
4. Comunicarea pozitivă – înlocuirea etichetărilor („ești rău”) cu explicații empatică („mă întristează când lovești un coleg”).
5. Parteneriatul cu familia – părinții trebuie implicați activ, informați despre comportamentul copilului și sprijiniți în adoptarea unor modele educaționale coerente.
6. Modelul personal al educatoarei – comportamentul adultului este cel mai puternic exemplu pentru copil. Atitudinea calmă, empatică și echilibrată în situații tensionate devine o lecție practică de nonviolență.

De asemenea, activitățile educative tematice (precum *Săptămâna nonviolenței*, *Ziua prieteniei*, *Împreună suntem mai buni*) oferă contexte potrivite pentru discutarea emoțiilor și consolidarea comportamentelor pro sociale.

Educația emoțională reprezintă fundamentul prevenirii violenței. Copiii care sunt învățați să își recunoască emoțiile, să exprime tristețea, furia sau frustrarea într-un mod adecvat, devin mai puțin predispuși la comportamente agresive. Grădinița trebuie să fie un spațiu al siguranței afective, unde fiecare copil se simte valorizat, ascultat și sprijinit.

Un climat educațional pozitiv, bazat pe respect, empatie și cooperare, se construiește prin:

- activități de grup care încurajează exprimarea emoțiilor;
- ritualuri zilnice de salut, mulțumire și recunoștință;
- jocuri care implică încredere și colaborare;
- implicarea copiilor în luarea deciziilor mici (de exemplu, alegerea temei zilei).

Când copilul simte că vocea lui contează, riscul de a manifesta agresivitate scade semnificativ.

Educatorea joacă un rol esențial în detectarea timpurie a comportamentelor violente, în consilierea copiilor și în colaborarea cu părinții și specialiștii (psihologul școlar, consilierul educativ).

Violența școlară în grădinițe este un fenomen care nu trebuie minimalizat, ci înțeles și prevenit printr-o abordare educațională echilibrată și empatică. Prin joc, poveste și colaborare, copiii pot învăța de la vârste fragede să își controleze emoțiile, să respecte regulile și să își rezolve conflictele fără agresivitate.

Educația timpurie pentru nonviolență nu înseamnă doar combaterea comportamentelor negative, ci cultivarea unei culturi a respectului și a prieteniei, fundament al unei societăți armonioase.

Bibliografie:

1. Ministerul Educației Naționale (2019). *Programa pentru educația timpurie – 2019*. București: MEN.
2. Cucuș, C. (2018). *Educația morală și civică în școală și societate*. Editura Polirom,
3. Zamfir, E. (2021). *Educația pentru nonviolență – repere pentru învățământul preșcolar*. Revista *Învățământul Preșcolar*, nr. 3/2021.

EDUCAȚIA – TEMELIA VIITORULUI COPILOR NOȘTRI

PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: CRÎSTIU PAULA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ

Educația este cea mai frumoasă moștenire pe care o putem oferi copiilor noștri. Ea începe din primele clipe de viață, se modelează în familie, prinde rădăcini la grădiniță și se

dezvoltă pe tot parcursul vieții. În primii ani, copilul este asemenea unui mugur plin de curiozitate, gata să înflorească sub razele blânde ale învățaturii, iubirii și grijii celor din jur.

Grădinița este locul unde copilul pășește, poate pentru prima dată, într-o lume nouă — o lume a descoperirii, a prieteniei, a jocului și a învățării. Aici, fiecare activitate, fiecare cântecel, fiecare poveste sau joc ascunde o lecție de viață. Prin joacă, micuții învață să gândească, să coopereze, să aibă răbdare și să se bucure de munca lor. *Jocul* este limbajul universal al copilăriei și cea mai eficientă formă de educație la această vârstă.

Educația timpurie nu înseamnă doar acumulare de cunoștințe, ci mai ales formarea *caracterului* și dezvoltarea *emoțională*. Copilul învață ce înseamnă empatia, respectul, prietenia și încrederea. Învață să spună „te rog” și „mulțumesc”, să aștepte rândul său, să-și exprime sentimentele și să-și asculte colegii. Toate aceste experiențe, deși par simple, construiesc bazele unui viitor adult echilibrat și responsabil.

Rolul educatoarei este unul deosebit de important. Ea nu este doar un ghid în procesul de învățare, ci și o *inimă* caldă care oferă sprijin, siguranță și încredere. Prin răbdare, creativitate și empatie, educatoarea transformă fiecare zi la grădiniță într-o aventură plină de sens. În ochii copiilor, educatoarea devine adesea un model – un reper de bunătate, curaj și blândețe.

Însă educația nu se oprește la poarta grădiniței. Ea continuă acasă, în fiecare gest, în fiecare cuvânt și în fiecare moment petrecut alături de copil. Părinții și cadrele didactice formează o echipă care are un scop comun: dezvoltarea armonioasă a copilului. Atunci când familia și grădinița colaborează, când există încredere și comunicare, copilul se simte susținut, iubit și înțeles.

Educația este, de fapt, o călătorie a inimii. Este procesul prin care un copil învață nu doar ce să gândească, ci mai ales cum să gândească, cum să simtă și cum să fie un om bun, pregătit pentru toate experiențele vieții. Într-o lume aflată în continuă schimbare, valorile simple – bunătatea, respectul, generozitatea și iubirea de aproape – rămân repere esențiale pentru formarea caracterului.

Să nu uităm că fiecare copil este unic, are ritmul său de învățare și propriul drum de urmat. Rolul nostru, al adulților, este să-l încurajăm, să-l ghidăm și să-i oferim aripi pentru a zbura în siguranță. *Educația adevărată se naște din iubire și se hrănește din încredere.*

A educa înseamnă a semăna speranță, a cultiva visuri și a modela suflete. Iar *grădinița este grădina* în care aceste semințe prind viață. Fiecare zâmbet, fiecare pas mic înainte, fiecare întrebare curioasă este o dovadă că educația își îndeplinește misiunea cea mai frumoasă – aceea de a forma oameni buni, curajoși și pregătiți pentru lumea de mâine.

IMPORTANȚA CĂRȚILOR ȘI A LECTURII ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR

**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: EFTINCA-SINTESCU MĂRIOARA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ**

„Fiecare carte pare că închide în ea un suflet. Și, cum o atingi cu ochii și mintea, sufletul ți se deschide ca un prieten bun.” – Maxim Gorki

Cărțile aduc bucurie, nu doar copiilor ci și nouă adulților. Cu cât noi ca și cadre didactice dar și părinții le citim mai mult copiilor, cu atât mai mare devine bucuria momentelor împărtășite și plăcerea de a lectura zilnic atât la grădiniță cât și în familie.

Vârsta preșcolară este cea mai potrivită vârstă pentru a le insufla copiilor dragostea pentru citit. Cititul de la vârste fragede ajută la dezvoltarea creierului, limbajului, dezvoltă creativitatea dar consolidează și relația copil-părinte, copil-educatoare. Cărțile ne oferă posibilitatea de a ne conecta cu cei mici.

Bebelușii și copiii mici sunt ca niște bureți care absorb practic tot ce se află în jurul lor – de la emoții, stări de spirit și până la limbajul verbal și non-verbal. Iar în timp ce le citim povești, mintea lor funcționează, le da frâu liber imaginației, ascultă activ și învață din lecțiile pe care le învață și personajele.

Experții în parenting încurajează părinții să înceapă să le citească bebelușilor cât mai devreme posibil, spunând că niciodată nu este prea devreme pentru a-i introduce pe cei mici în lumea cărților. Putem începe să le citim bebelușilor de la 4 sau de la 6 luni și, în acest fel, îi ajutăm enorm de mult să se dezvolte pe toate planurile. Cititul cu voce tare ajută la construirea unei rețele bogate de cuvinte în creierul unui bebeluș. Există studii care sugerează că bebelușii cărora părinții le citesc frecvent cunosc mai multe cuvinte până la vârsta de 2 ani decât copiii cărora nu li s-a citit.

Cititul cu voce tare oferă numeroase beneficii:

- Învăță copilul despre comunicare
- Introduce concepte precum cifre, litere, culori și forme într-un mod distractiv
- Dezvoltă abilități de ascultare, memorie și vocabular
- Oferă copiilor informații despre lumea din jurul lor

Poate că cel mai mare beneficiu al cititului cu voce tare este crearea unei legături între cărți și lucrurile pe care bebelușul le iubește cel mai mult – vocea și îmbrățișarea părintelui.

Petrecând timp citindu-i copilului îi transmitem acestuia că cititul și cărțile sunt importante. Și dacă reușim să îmbinăm jocul cu cititul, transmitem bucurie și emoție copiilor, crescând astfel șansele ca ei să devină la rândul lor prieteni ai cărților.

A le citi copiilor nu înseamnă numai o modalitate de a le inspira dragostea pentru cărți încă din copilărie, ci și o modalitate importantă de a dezvolta vocabularul unui bebeluș – mai întâi, vocabularul pasiv (de înțelegere) și, mai târziu, vocabularul activ (de exprimare a imaginii-cuvânt). Pe măsura ce bebelușul vede în carte o imagine a unei păsări de culoare galbenă, iar părintele numește acea pasăre, el începe să facă legătura între ceea ce părintele spune și imaginea pasării galbene. Cu cât îi citim mai mult acea carte, cu atât devine mai puternică legătura.

Preșcolăritatea este percepută tot mai mult ca vârstă ce cuprinde cea mai importantă experiență educațională din viața oricărei persoane. Pe parcursul ei, se înregistrează ritmurile cele mai accelerate în dezvoltarea individualității umane și unele din cele mai semnificative achiziții ale limbajului, cu ecouri evidente pentru etapele ulterioare ale dezvoltării adolescentului dar și a adultului.

Când începem să le citim copiilor pentru prima dată cu voce tare ei nu se pot concentra mai mult de câteva minute, dar tot continuând să citim zilnic concentrarea lor se va extinde de la cele câteva minute la o jumătate de oră, poate chiar mai mult. Prin această rutină copilul devine interesat de lectură mult mai mult. „Cititul cu voce tare este o parte esențială a dezvoltării literației timpurii la copii, precum și a abilităților lor cognitive și emoționale.”

Ora de lectură ar trebui să fie o rutină și în mediul familiar, nu doar la grădiniță. Părinții sunt persoane cheie în dezvoltarea abilităților de literație ale copiilor lor. A citi cu voce tare este o chestiune foarte importantă nu doar în grădiniță ci și în familie. Educația părinților, timpul limitat sau conștientizarea scăzută a felului în care se dezvoltă abilitățile de literație îi pot împiedica pe părinți să citească cu copiii acasă și să creeze o rutină a cititului împreună măcar câteva minute pe zi. Prin activitățile pe care le desfășurăm în parteneriat cu familia, încurajăm familiile să înceapă să citească împreună cu copiii de la o vârstă fragedă, indiferent de mediul social, cultural, economic sau limba vorbită acasă.

Cărțile pentru copii trebuie alese cu multă atenție, acestea trebuie să fie cărți ilustrate de calitate. Ilustrațiile realizate artistic, contribuie la transmiterea poveștii și receptarea mult mai ușoară a acesteia de către preșcolari. Ilustrațiile sunt parte integrantă a poveștii, oferind informații despre acțiune, precum și indicii despre trăsăturile personajelor, locul acțiunii și starea lor de spirit. Copiii trebuie să perceapă cartea ca pe un domeniu care

merită să fie cucerit, ca pe un prieten adevărat care e mereu alături, un prieten care îi vorbește, îi dă sfaturi importante și îi este mereu alături.

Viața modernă se caracterizează prin rapiditate și o dezvoltare continuă a tehnologiei, însă în acest ritm alert există și câteva lucruri care ar trebui să fie promovate mai des, astfel încât copiii să aibă șansa să se dezvolte armonios. Rolul pe care îl au părinții în promovarea lecturii în rândul copiilor este crucial, mai ales că cititul contribuie la dezvoltarea holistică a acestora. Nu este vorba doar despre o activitate distractivă, ci de un mijloc de a le stimula imaginația, de a le dezvolta abilitățile cognitive, lingvistice și nu numai.

Un copil care își va vedea părinții citind are mai multe șanse de a se apropia de această lume magică a cărților. Mai ales copiii mici au tendința de a imita comportamentul părinților, iar dacă aceștia văd că părinții lor citesc și își manifestă în mod vizibil pasiunea pentru cărți, există șanse mult mai mari ca și ei să adopte acest obicei în viața lor de zi cu zi.

Cititul vă va întări relația părinte-copil și vă va oferi, în același timp, șansa de a discuta despre lumea fascinantă a poveștilor, de a explora idei diverse și de a răspunde la întrebări dintre cele mai curioase. Mai mult decât atât, prin lectură vă veți crea amintiri valoroase și veți stimula pofta de lectură a copilului, aducându-l, în acest fel, mai aproape de lumea cărților.

Un mediu în care copilul are cărți la îndemână, în care acestea îi sunt accesibile în orice moment va avea un impact semnificativ asupra relației dintre copii și cărți. Poți crea un colț de lectură special în camera copilului, un colț în care să pui cărți variate, colorate, care să îl atragă și care să îi creeze dorința de a explora mai mult. De asemenea, poți amenaja rafturi cu cărți în diverse locuri ale casei, astfel încât să încurajezi copiii să exploreze și să aleagă lecturi noi care îi vor bucura.

Importanța lecturii în viața preșcolarilor se va oglindi în timp, în imaginea copilului adolescent educat, sensibil și inteligent. Părinții sunt cei care trebuie să înceapă din familie această rutină care continuă în grădiniță pentru a avea la final satisfacții pe măsură.

Bibliografie:

- Curriculum pentru educație timpurie 2019 ;
- Tătaru Iolanda, Glava Adina, Chiș Olga „Piramida cunoașterii” Diamant, Pitești 2014 ;
- Tomșa, Gheorghe, „Psihopedagogie preșcolară și școlară”, M. E.C., București 2005;

MANAGEMENTUL ACTIVITĂȚILOR DIDACTICE DIN GRĂDINIȚĂ

PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: FITERA ANA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ

Teoria, practica elaborării și aplicării curriculumului școlar, abordează implicit probleme manageriale: decizia de elaborare și aplicare, elaborarea de proiecte și programe, documente variate, organizarea condițiilor de aplicare, monitorizarea ei; evaluarea rezultatelor, validarea ei.

Un curriculum unifică într-o formă conceptuală, organizatorică unitară pentru elemente fundamentale: generalități- conținuturi- strategii- evaluare și se concretizează în anumite documente: plan de învățământ, programe școlare și alte auxiliare.

Cadrul didactic aplică activitățile manageriale imprimând o nuanță strategică în anumite situații. Această aplicare, supusă și ea normelor manageriale, îl determină să-și dovedească creativitatea și relaționarea. Aceste idei se reflectă în:

- modul cum cadrul didactic își planifică- proiectează- programează activitățile didactice
- modul cum stabilește obiectivele operaționale
- modul cum își organizează conținuturile date
- modul cum ia decizii specifice și curente privind proiectarea, organizarea, alegerea strategiilor
- modul cum gestionează resursele concrete
- modul cum va organiza și utiliza sistemul de informare și comunicare din timpul activităților didactice
- modul cum va dirija și coordona efectiv realizarea obiectivelor, prin sarcini, acțiuni, situații specifice
- modul în care va controla și aprecia dacă a atins obiectivele propuse
- care sunt măsurile reglatorii.

Se remarcă astfel interdependența între competență și performanță apreciindu-se că „un manager competent, profesionist, adoptă decizii de calitate (fundamentate științific, oportune, împuternicite, integrate, complete), utilizând instrumente manageriale moderne, din ce în ce mai sofisticate, într-un context cultural cât mai permisiv”.

Altfel spus, un act de conducere reprezintă „ansamblul conceptelor, metodelor și mijloacelor de soluționare a problemelor cu care se confruntă activitatea practică de conducere, din toate domeniile de activitate; prin intermediul acestora, conducătorul acționează asupra subiectului condus, în scopul realizării, cu eficiență, a obiectivelor propuse” (Ovidiu Nicolescu, 1999)

Considerând valabilă definiția managementului clasei de elevi și în cazul grupei de preșcolari, identificăm cele două perspective de abordare a grupei de preșcolari, specifice managementului: perspectiva didactică și perspectiva psihosocială.

Procesul instructiv-educativ realizat în cadrul activităților dirijate pune accentul pe implicarea tuturor copiilor în activitate, pe conceperea activităților la un nivel accesibil tuturor, care să conducă la realizarea obiectivelor învățământului preșcolar.

De asemenea, se pune accentul pe diferențierea și individualizarea sarcinilor în funcție de particularitățile de vârstă și individuale. Maniera în care sunt organizate și se desfășoară, în general, activitățile dirijate din grădiniță, presupune o conducere, o îndrumare și un control permanent al acestora din partea educatoarei.

În activitatea instructiv-educativă cu grupa de preșcolari, educatoarei îi revin câteva roluri manageriale esențiale:

- proiectare– cadrul didactic selectează activitățile cu caracter instructiv-educativ, determină sarcinile și obiectivele pe nivele de vârstă, își structurează conținuturile esențiale și alcătuiește orarul grupei. Educatoarea este cea care își propune să îi familiarizeze pe copii cu aspecte din viața și realitatea înconjurătoare
- organizare – cadrul didactic structurează activitățile grupei, fixează programul muncii instructiv–educative și formele de organizare;
- comunicare – selectează informațiile științifice, seturile axiologice sub forma mesajelor, stabilește canalele de comunicare și repertoriile comune.
- Activitatea didactică implică un dialog permanent cu copiii, ilustrat prin arta formulării întrebărilor dar și prin libertatea acordată copiilor în structurarea răspunsurilor;
- conducere – cadrul didactic este artizanul activității desfășurate cu grupa de copii, direcționând procesul asimilării dar și al formării copiilor prin apelul la normativitatea educațională;
- coordonare – urmărește acțiunile didactice în globalitatea lor, veghind în permanență la realizarea unei sincronizări între obiectivele individuale ale copiilor și cele comune

clasei, evitând suprapunerile ori risipa de timp, contribuind astfel la întărirea solidarității grupului;

- motivare – stimulează activitatea copiilor prin forme de întărire pozitive dar și negative; utilizează aprecierile verbale dar și nonverbale în scopul consolidării comportamentelor pozitive; reduce tendințele negative identificate în conduitele copiilor;
- consiliere – are o atitudine- suport față de copii în activitățile propuse prin ajutorare, sfaturi. Un rol important îl are intervenția educatorului în orientarea școlară (trasee de activitate diferențiată conform aptitudinilor fiecăruia) dar și în cazurile de patologie școlară (negativismul, incapacitatea de a parcurge conținuturile cognitive conform vârstei cronologice, probleme de natură afectivă care determină adaptarea);
- control – verifică stadiul în care se află activitatea de realizare a obiectivelor precum și nivelele de performanță atinse de copii;
- evaluare – măsoară prin instrumente de evaluare formativă și sumativă, prin prelucrări statistice ale datelor recoltate și prin elaborarea sintezei aprecierilor finale, calitatea transferului obiectivelor în comportamente durabile.

Din punct de vedere psihosocial, la vârsta preșcolară se pun bazele socializării copilului și dezvoltării comportamentului și personalității acestuia ca urmare a interacțiunii sociale. Socializarea se realizează, la această vârstă, prin imitare, prin identificarea cu anumite modele și conformarea la expectanțe, prin mecanismul recompenselor și pedepselor.

Spre deosebire de managementul școlii sau al altor medii educaționale, managementul grupei de copii este definit de două aspecte: specificul relației educator-copii, al carei scop este formarea dezvoltării personalității copiilor și de problematica specifică - pedagogică și metodică.

Aceste două aspecte generează maximă responsabilitate în ceea ce privește comportamentele și intervențiile educatorului.

BIBLIOGRAFIE:

- 1.Păun, E., „Școala - abordare sociopedagogică”, Ed. Polirom, Iași,1999.
- 2.Stan E., „Managementul clasei”, Ed. Aramis, București, 2003
- 3.Tomșa, Ghe., „Psihopedagogie prescolara și școlara”, Bucuresti, 2005.

PROIECT EDUCAȚIONAL
„DINȚIȘORI SĂNĂTOȘI, COPII BUCUROȘI”

PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: FLORINCUȚA AIDA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ

A. DENUMIREA PROIECTULUI:

- a) **Titlul:** „Dințișori sănătoși, copii bucurători”
- b) **Tipul de educație în care se încadrează:** Domeniul om și societate
- c) **Tipul de proiect:** local

B. APLICANTUL

Coordonate de contact:

Aplicant: Grădinița cu Program Prelungit Nr. 4 Lugoj

Adresa:

Tel./ Fax:

E-mail:

Director:

Inițiatori: Prof. Florința Aida

Parteneri:

Grădinița P.P. Nr. 4 Lugoj

Cabinet Stomatologic

Medic specialist

C. ARGUMENT

Să fii educatoare și părinte este experiența cea mai complexă, provocatoare, dar și cea mai generatoare de satisfacții pe care le oferă viața. Creșterea unui copil astfel încât el să devină un adult sănătos este o mare responsabilitate iar primii ani din viață când el descoperă, înțelege și asimilează principiile unei vieți sănătoase devin fundamentul educației contemporane.

A fi sănătos implică atât sănătatea mentală, dar și pe cea fizică. Activitățile derulate împreună cu medicii de diverse specialități a impus necesitatea inițierii unui parteneriat durabil între grădiniță și medicul stomatolog.

Copiii vor învăța încă de timpuriu cum să-și îngrijească dințișorii, cât de importantă este igiena dentară și mai mult decât atât prezența constantă a medicului stomatolog printre

copiii de la grădiniță va face ca aceștia să nu mai fie temători și îngrijorați când vor efectua controale periodice sau vor necesita îngrijire medicală.

D. DESCRIEREA PROIECTULUI

Scop:

Formarea și cultivarea interesului copiilor pentru sănătatea dinților.

Obiective:

- să denumească reguli de igienă dentară;
- sa identifice și să cunoască rolul obiectelor ce se folosesc pentru igiena dentară;
- să execute după model gestul corect de periere a dinților;
- să diferențieze alimentele care mențin sănătatea dinților de cele periculoase pentru dinți;
- să conștientize importanța vizitei la cabinetul stomatologic pentru control periodic;
- să respecte regulile unei igiene dentare corecte (schimbarea periodică a periutei de dinți, pasta de dinți nu trebuie înghițită)

Grup țintă:

Direct:

- preșcolarii grupei mijlocii
- cadre didactice ;
- doctor stomatolog.

Indirect:

- părinții copiilor

Durata: septembrie 2025- iunie 2026

Metode și tehnici de lucru: întâlniri de lucru, dezbateri, activități.

Rezultate:

- copii care cunosc și respectă igiena orală corectă și alimentația sănătoasă;
- medicul stomatolog se va împrieteni cu copiii și aceștia vor trece peste teama de a merge la cabinetul stomatologic.

Resurse:

a) materiale și financiare: CD-uri cu materiale informative, periute și pastă de dinți, diplome.

b) umane:

- preșcolarii din grupa mijlocie A
- director G.P.P.Nr. 4 LUGOJ
- educatoarele grupei de copii
- părinții copiilor

- medic stomatolog

Impactul proiectului:

Pentru prescolari: - influențarea comportamentului copiilor în direcția păstrării unei igiene orale corecte ;

- perceperea relației cu medicul stomatolog ca o relație de prietenie, necesară pentru menținerea sănătății dentare.

Pentru grădiniță ca organizație: - creșterea prestigiului la nivel local și extinderea parteneriatelor cu comunitatea locală.

E. DISEMINARE

- Părinții invitați să participe la activitățile desfășurate împreună cu medicul stomatolog;

- Vom face cunoscută activitatea noastră prin mass-media;

- Împărtășirea impresiilor.

H. ANEXE

Fotografii din cadrul proiectului

CALENDAR DE ACTIVITĂȚI

Nr. crt.	ACTIVITATEA	TIPUL DE REALIZARE	PERIOADA
1.	„Vizită la cabinetul stomatologic”	Vizită - Cabinet Stomatologic	OCTOMBRIE
2.	„Proiect tematic- Dințișori sănătoși, copii bucuroși”	Activități desfășurate pe parcursul unei săptămâni.	NOIEMBRIE
3.	„Darurile Zânei Măseluțe”	Activitate în cadrul căreia medicul stomatolog le va oferi daruri copiilor	DECEMBRIE
4.	„Înșușirea tehnicii de periaj”	Activitate practică Invitat: Medic stomatolog	IANUARIE
5.	„Un zâmbet de nota 10”	Colaj	FEBRUARIE
6.	„Prietenul nostru, doctorul stomatolog”- vizita periodică la stomatolog, de la necesitate la plăcere	Dezbatere Invitați: Medic stomatolog Părinții copiilor	MARTIE
7.	„Zâna Măseluță ne învață care sunt alimentele sănătoase/ alimentele dăunătoare pentru	Prezentarea unor materiale informative	APRILIE

	dinți”	Joc: „Așa da! Așa nu!” Invitat: Medic stomatolog	
8.	„Prevenirea cariilor la copii prin metode moderne de sigilare a dinților”	Discuții cu părinții copiilor- Invitat doctor stomatolog	MAI
9.	„Evaluarea proiectului”	Concurs „Răspunde repede și bine” Fotografii din cadrul activităților Oferirea unor diplome- Invitat doctor stomatolog	IUNIE

Bibliografie :

Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii. Curriculum pentru învățământul preșcolar 3-6/7 ani, București, 2008

MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT.CONȚINUT ȘI IMPORTANȚĂ

**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: IONESCU MARGARETA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ**

Mijloacele de învățământ sunt instrumente sau complexe instrumentale menite a facilita transmiterea unor cunoștințe ,formarea unor deprinderi ,formarea unor achiziții ,realizarea unor aplicații practice în carul procesului instructiv-educativ.

Instrumentalizarea acțiunilor ce prezidează activitatea vine în întâmpinarea optimizării procesului de învățământ ,a redimensionării raportului dintre latura verbalistă și cea acțional-productivă ale practicii didactice. În același timp ,mijloacele de învățământ ,mai ales cele audio-vizuale, facilitează punerea în contact a copiilor cu obiecte și fenomene mai greu accesibile perceperii directe ,cu procese intime ,cu aspecte ale realității rare sau greu sesizabile ,care nu pot fi deslușite decât prin prelucrări sofisticate ,cu ajutorul unor tehnici și instrumente speciale. Mijloacele de învățământ solicită și sprijină operațiile gândirii ,stimulează căutarea și cercetarea, afectează pozitiv imaginația și creativitatea copiilor. Totodată ,ele îi sensibilizează în privința unor probleme ,stârnindu-le curiozitatea și motivându-i ,în plus în defrișarea a noi teritorii cognitive. Prin armonizarea acestora în cadrul

activităților ,prin aportul lor la concretizarea designului instrucțional și chiar prin formele lor estetice ,mijloacele de învățământ pot favoriza cultivarea simțului echilibrului și frumosului ,chiar dacă ,în acest context ,se concretizează doar un aspect al frumosului ,cel purtat de tehnică.

Mijloacele de învățământ se pot grupa în două mari categorii:

- 1.Mijloace de învățământ ce cuprind mesajul didactic;
- 2.Mijloace de învățământ care facilitează transmiterea mesajelor didactice.

Gruparea mijloacelor de învățământ în cele două categorii este relativă. În fond , mijloacele care cuprind mesajul didactic se constituie simultan și în suporturi pentru facilitarea transmisiei ,după cum și suporturile induc ,direct sau indirect ,mesaje educaționale .Mijloacele de învățământ se dovedesc a fi utile în măsura în care sunt integrate organic în contextul lecțiilor și li se imprimă o finalitate explicit pedagogică ,fără supralicitări sau exagerări. Nu trebuie uitat faptul că forma (de expunere ,de prezentare a cunoștințelor)nu se poate substitui în nici un caz fondului (conținutului educativ propriu-zis) ,iar mijloacele de învățământ nu pot înlocui niciodată actul predării ,în care rolul principal ,în coordonarea și supravegherea acestuia ,îl joacă cadrul didactic. De aceea ,orice apel la mijloacele audio-vizuale va pune în balanță o serie de avantaje și dezavantaje ,ce trebuie conștientizate de fiecare cadru didactic.

Printre avantaje ,menționăm următoarele:mijloacele tehnice suplimentează explicațiile verbale ,oferindu-le un anumit suport vizibil ,intuitiv ,îi familiarizează pe copii cu o realitate mai greu sau total inaccesibilă pe o cale directă ,provoacă și susțin interese și motivații cognitive ,consolidează cunoștințe și abilități ,eficientizează folosirea timpului de instruire .Referitor la dezavantaje ,trebuie să precizăm că mijloacele audio-vizuale predispun la o anumită standardizare și uniformizare a percepției și interpretării realității ,îmbie la receptare pasivă ,produc uneori exagerări și denaturări ale fenomenelor etalate ,contribuind la formarea unor imagini artificiale despre orizontul existențial.

Stabilirea și integrarea mijloacelor de învățământ se realizează prin racordarea permanentă a acestora la obiectivele instruirii ,la conținuturile concrete ale activităților ,la metodele și procedeele didactice .Eficiența utilizării mijloacelor de învățământ ține de inspirația și experiența didactică ale profesorului în a alege și a-și sprijini discursul pe un suport tehnic ,care în mod virtual ,posedă calități ce așteaptă să fie exploatare.

ÎMPREUNĂ PENTRU BUNĂTATE: EXPERIENȚA EUROPEANĂ A PROIECTULUI „UNITE AGAINST BULLYING”

**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: KOVACS ALINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ**

Într-o lume în care educația depășește granițele claselor și se extinde în spațiul digital, colaborarea devine cheia formării unor tineri empatici, responsabili și deschiși la diversitate. Proiectul eTwinning „*Unite against bullying*” a fost un exemplu strălucit de cooperare europeană în slujba unei cauze nobile: combaterea bullying-ului și promovarea respectului între elevi.

Pornind de la ideea că fiecare elev are dreptul la un mediu sigur, în care să învețe și să se dezvolte în armonie, partenerii din 14 țări europene au unit forțele pentru a transforma grădinițele/ școlile în spații ale empatiei, solidarității și prieteniei.

Proiectul „*Unite against bullying*” a reunit 51 de membri din Grecia, România, Turcia, Polonia, Albania, Lituania, Croația, Spania, Georgia, Bulgaria, Franța, Portugalia, Republica Moldova și Macedonia de Nord.

Această diversitate culturală a fost una dintre cele mai mari bogății ale proiectului. Preșcolari și elevi cu vârste între 5 și 16 ani au colaborat peste hotare, descoperind că, dincolo de limba și cultura fiecăruia, valorile umane sunt aceleași: respect, bunătate, empatie.

Proiectul a inclus o varietate de discipline – educație pentru societate, educație artistico- plastică, arte, educație civică, tehnologie, limbi străine – și a urmărit dezvoltarea competențelor cheie europene: cetățenia activă, abilitățile digitale, dar și capacitatea de învățare autonomă și dezvoltare personală.

Scopul central al proiectului a fost creșterea gradului de conștientizare privind impactul bullying-ului asupra vieții preșcolarilor/ elevilor și dezvoltarea unor strategii reale de prevenire. Fiecare unitate școlară parteneră a contribuit cu activități creative și educative, menite să stimuleze reflecția, colaborarea și compasiunea.

Proiectul a oferit o experiență de învățare valoroasă și pentru cadrele didactice. Profesorii implicați au participat la webinarii, ateliere de formare și întâlniri virtuale în care au împărtășit exemple de bună practică și metode moderne de gestionare a conflictelor. Această colaborare internațională a consolidat spiritul eTwinning – o rețea vie a profesorilor

europeni, care învață unii de la alții și transformă educația într-un proces comun, interactiv și inspirat de valori universale.

Efectele proiectului „*Unite against bullying*” s-au resimțit profund în rândul preșcolărilor/ elevilor. Ei au devenit mai atenți la comportamentele celor din jur, mai empatici și mai dispuși să intervină atunci când observă nedreptăți. Prin intermediul activităților practice, elevii au învățat cum să comunice asertiv, să își exprime emoțiile într-un mod sănătos și să aprecieze diferențele dintre ei.

Profesorii au observat o îmbunătățire a climatului școlar, o creștere a implicării elevilor în activitățile de grup și o dezvoltare vizibilă a competențelor digitale. În plus, proiectul a contribuit la crearea unei rețele de prietenii internaționale care va continua și în alte proiecte eTwinning viitoare.

Munca asiduă și entuziasmul tuturor partenerilor nu au rămas nerăsplătite. În urma evaluării realizate de Biroul Național eTwinning, proiectul „*Unite against bullying*” a primit Certificatul Național de Calitate, o recunoaștere oficială a valorii educaționale, a colaborării eficiente și a inovației pedagogice demonstrate. Această distincție, confirmă angajamentul echipei pentru promovarea unei educații bazate pe respect, empatie și responsabilitate socială.

Proiectul „*Unite against bullying*” a arătat că schimbarea începe cu pași mici, dar siguri – cu un zâmbet, un cuvânt bun, o mână întinsă. Prin cooperare și învățare digitală, elevii din întreaga Europă au înțeles că a fi împotriva bullying-ului înseamnă, de fapt, a fi pentru umanitate.

Această experiență eTwinning rămâne un exemplu de bună practică în educația modernă, demonstrând că atunci când școlile, profesorii și elevii lucrează împreună, pot construi o lume mai bună, mai sigură și mai plină de empatie.

EDUCAȚIA ÎN VREMURILE MODERNE**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: LAICHICI DORCA SABINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ**

Educația joacă un rol esențial în dezvoltarea fiecărei persoane și, implicit, a societății. În vremurile moderne, procesul educațional a trecut prin schimbări semnificative, influențate de tehnologie, globalizare și noile nevoi ale lumii contemporane. Dacă în trecut accentul era pus pe transmiterea informației în mod rigid și uniform, astăzi educația devine tot mai flexibilă, interactivă și adaptată fiecărui individ.

Tehnologia este unul dintre cele mai vizibile elemente ale educației moderne este integrarea tehnologiei în sălile de clasă. Table interactive, platforme digitale, cursuri online și resurse multimedia oferă elevilor și studenților acces la o varietate de informații și metode de învățare. Această transformare digitală a permis continuarea educației chiar și în situații de criză (școală online în timpul pandemiei).

Educația modernă la grădiniță:

Grădinița este primul pas important în procesul de formare al copilului. În vremurile moderne, educația preșcolară nu mai înseamnă doar joc și supraveghere, ci reprezintă o etapă esențială în dezvoltarea intelectuală, emoțională și socială a celor mici. Educația modernă la grădiniță pune accent pe nevoile copilului, pe descoperirea lumii prin joc și pe formarea unor baze solide pentru viitor.

Unul dintre cele mai importante principii ale educației moderne este faptul că **fiecare copil este unic**. Grădinița nu mai are un model de învățare „pentru toți la fel”, ci oferă activități personalizate, adaptate vârstei, ritmului de dezvoltare și intereselor fiecărui copil. Educatoarea are rolul de a ghida copilul, de a-l încuraja să exploreze, să pună întrebări și să își exprime liber gândurile și emoțiile.

Jocul este metoda principală de învățare la vârsta preșcolară. Prin jocuri educative, interactive și creative, copiii învață concepte de bază precum culorile, formele, numerele și literele. Tot prin joc, ei își dezvoltă imaginația, limbajul, atenția și capacitatea de a coopera cu ceilalți.

Educația modernă folosește și materiale inovatoare: cuburi senzoriale, table magnetice, jocuri logice sau chiar elemente digitale adaptate vârstei. Învățarea nu mai are loc doar în interiorul grupei, ci și în aer liber, în natură, în muzee sau biblioteci. Educația modernă la

grădiniță pune un accent deosebit pe **inteligența emoțională**. Copiii învață să își recunoască emoțiile, să comunice cu ceilalți, să aibă încredere în sine și să lucreze în echipă. Se încurajează respectul, empatia și rezolvarea pașnică a conflictelor. În plus, educatoarele colaborează strâns cu părinții pentru a asigura un mediu sigur, cald și echilibrat, în care copilul să se simtă înțeles și susținut.

Educația modernă la grădiniță este despre **echilibru**: între joc și învățare, între libertate și structură, între individualitate și spirit de grup. Este o etapă vitală pentru formarea unor copii fericiți, curioși și pregătiți să descopere lumea. Cu sprijinul educatorilor, al părinților și al metodelor moderne, grădinița devine un loc al bucuriei, al învățării și al primelor prietenii.

THE VOICE OF KINDNESS

PROF. MOȚ CORNELIA ALINA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ GĂVOJDIA/ JUDEȚUL TIMIȘ

„The Voice of Kindness” este un proiect eTwinning internațional dedicat promovării valorilor fundamentale ale empatiei, respectului și bunătății în rândul elevilor. Prin activități creative și colaborative, desfășurate în mediul online, participanții din diverse țări explorează importanța comportamentelor pozitive în viața școlară și comunitară.

Proiectul le oferă elevilor oportunitatea de a-și exprima gândurile și emoțiile prin artă, literatură, jocuri de rol și instrumente digitale, contribuind astfel la dezvoltarea competențelor sociale, lingvistice și interculturale.

Obiective principale

- Cultivarea valorilor de bunătate, respect și empatie în mediul școlar și comunitar.
- Crearea unui spațiu sigur pentru dialog intercultural și exprimare creativă.
- Dezvoltarea competențelor sociale și digitale ale elevilor prin colaborare internațională.

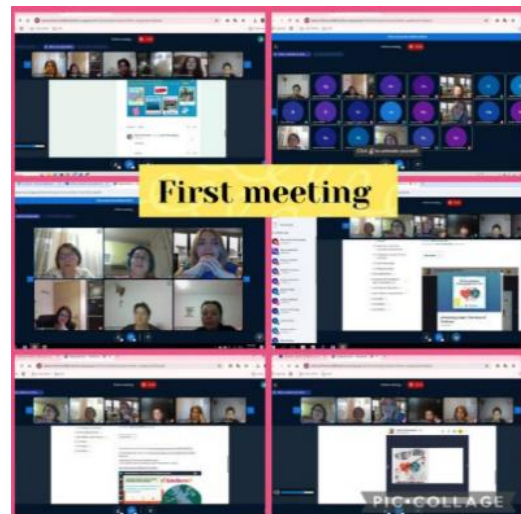
Activități desfășurate

- Publicarea creațiilor elevilor (texte, desene, scenete, prezentări) pe platforma TwinSpace.
- Organizarea de jocuri de rol și sesiuni interactive prin instrumente digitale moderne.
- Încurajarea exprimării prin artă, literatură creativă și proiecte colaborative internaționale.

Impact educațional

- Elevii sunt implicați activ în reflecția asupra valorilor pozitive și în formarea unei atitudini empaticе.
- Se consolidează comunicarea interculturală într-un cadru incluziv, deschis și creativ.
- Sunt dezvoltate competențe-cheie ale secolului XXI: colaborarea, gândirea critică, empatia și alfabetizarea digitală.

Proiectul „The Voice of Kindness” reprezintă un model inspirațional de învățare prin colaborare internațională, îmbinând educația pentru valori cu utilizarea instrumentelor digitale moderne. Prin implicarea elevilor în activități creative și interactive, proiectul contribuie la formarea unor cetățeni responsabili, empatici și deschiși către diversitate.

EDUCAȚIA PREȘCOLARILOR ÎN SPIRITUL VALORILOR EUROPENE

PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: PETRICESCU VALENTINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ

Tratatul de la Maastricht, prevede că rolul Uniunii Europene este de a contribui la dezvoltarea unei educații de calitate. Experții în domeniul educației tratează problema educației în perspectiva dezvoltării personale a copiilor și tinerilor, precum și a integrării acestora în viața economică și culturală a societății. Agenții educaționali (părinți, cadre didactice, comunitate) trebuie să aibă deschiderea și pregătirea necesară pentru a favoriza copiilor asimilarea valorilor culturii și civilizației naționale și europene, cunoașterea și respectarea valorilor culturale și civilizațiilor europene.

De-a lungul celor peste 25 de ani de activitate la grupă, dar în special în ultimii 10 ani am observat faptul că preșcolarii grupelor mari își exprimă tot mai des dorința și curiozitatea față de mediul mai îndepărtat și ceea ce presupune el. Pentru a satisface această dorință a copiilor de a afla cât mai multe informații și pentru a-i apropia de curiozitatea lor am demarat procedurile necesare informării personale pentru derularea unui proiect tematic sub genericul „Călătorie prin Europa”. Prin intermediul acestui proiect am încercat să transmitem copiilor cunoștințe accesibile referitoare la țările din Uniunea Europeană, dar cu precădere la țările în care părinții sau bunicii unora muncesc sau le vizitează în scop turistic. Obiectivele acestui proiect au fost de natură socio – culturală, de interculturalitate, de analiză și comparare a diferențelor de cultură, tradiții, limbă, naționalități, țări.

La începutul săptămânii având tema sus menționată am desfășurat o convorbire în care am vorbit copiii despre Europa, țările membre ale Uniunii Europene, steagul fiecărei țări, steagul U.E., drepturile și obligațiile membrilor. Am discutat cu copiii și despre dreptul la muncă a cetățenilor din U.E. inclusiv a părinților și bunicii lor care sunt deja plecați în acest scop în unele din aceste țări, dar și despre dreptul lor la muncă și educație atunci când vor fi mari. Toate informațiile transmise au fost cu grijă selectate, pe înțelesul copiilor și au avut suport intuitiv.

Un alt mesaj care s-a dorit a fi transmis a fost și acela că fiecare țară din U.E. are specificul ei, frumusețile ei, o limbă națională și că e foarte bine să ne apropiem de ele pentru a le cunoaște mai bine.

În cadrul activităților pe domenii experiențiale copiii au aflat multe informații care i-au apropiat de cultura și specificul unor țări U.E. despre care copiii nu știau nimic. La activitățile de educarea limbajului au fost citite copiilor povești populare specifice unor țări, dar și o poveste terapeutică creată de educatoare prin intermediul căreia copiii au înțeles că uneori părinții, bunicii pot pleca pentru un timp să muncească într-o țară mai îndepărtată pentru binele familiei. În cadrul activității de cunoaștere a mediului am vizionat cu copiii materiale cu și despre țările U.E. Copiii au aflat în acest fel despre unele obiective turistice și culturale din Europa. La activitățile artistico-plastice și practice copiii prin intermediul creativității au desenat, pictat, realizat lucrări interesante. De exemplu: „Felicitări pentru prietenii noștri din Ungaria, Italia, Spania, Germania”, „Steagul U.E.”, „Steagul țării în care voi dori să studiezi când vei fi mare”, machete a unor obiective turistice și culturale, parcuri celebre, costume populare din țări membre U.E. Și la centrele de interes copiii au descoperit lucruri interesante: la centrul Bibliotecă având la dispoziție reviste, imagini, enciclopedii, atlase, C.D.-uri, cărți, copiii și-au satisfăcut curiozitatea răsfoindu-le, „citindu-le”, discutând, punând întrebări, ascultând C.D – uri cu muzica și limba națională a diferitelor țări U.E; la centrul Construcții, copiii au construit diferite obiective turistice ce se văd în anumite poze trimise de părinții/bunicii lor din țările unde aceștia muncesc sau din pozele făcute când au fost în concedii cu familia. La această activitate au participat și unii membrii din familie care sunt sau au fost în unele din situațiile mai sus menționate; la centrul Joc de masă, copiii au asamblat puzzle - uri cu imagini din Europa, iar alții au realizat steagul U.E. prin intermediul jocului „Din jumătăți, întreg”; la centrul Joc de rol s-au desfășurat diferite jocuri : „De-a excursioniștii prin Europa”, „Locul de muncă al mamei din Italia”, „ Locul de muncă al tatălui din Spania”, „Eu,șoferul și tu ghidul” etc. Jocul didactic, rebusul, jocul cu harta, învățarea individuală, învățarea în grup, învățarea prin cooperare au asigurat condiții necesare în realizarea cu succes a proiectului tematic.

În continuare, voi enumera și alte modalități prin intermediul cărora copiii pot identifica elemente specifice țărilor U.E., să fie sensibilizați de frumusețile acestor țări, de obiceiurile și tradițiile acestor popoare, a limbii, muzicii și creațiilor lor literare: informări, concursuri tematice, acțiuni interactive, vizionări de filme documentare, activități extra scolare - vizite excursii, tabere în țările europene, schimburi de experiență și înfrățiri între grădinițe, campanii de solidaritate, corespondența preșcolară, schimb de carte, manifestări sportive, organizarea de întâlniri cu persoane de culturi diferite, în vederea stabilirii unor relații de prietenie, cunoașterea pe viu a unor alte limbi vorbite în Europa precum și aportului popular din țările europene.

Modalitățile atractive de abordare a activităților din cadrul proiectului tematic, a invitațiilor, a materialelor folosite, a metodelor activ-participative și sprijinite de mijloace de instruire modernă au făcut posibilă conceperea unei strategii care a contribuit la aflarea unor informații atractive într-o formă accesibilă.

Copiii trebuie să conștientizeze că a fi european înseamnă a merge în Europa, a gândi european, păstrând fiecărei țări membre identitatea națională, având drepturi dar și obligații.

IMPORTANȚA PARTENERIATULUI FAMILIE – GRĂDINIȚĂ

**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE: PODEAN OPREA MADALINA PATRICIA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4, LUGOJ**

Parteneriatul dintre familie și grădiniță reprezintă un element esențial în dezvoltarea armonioasă a copilului preșcolar. Relația de colaborare între părinți și cadrele didactice contribuie direct la crearea unui mediu educațional echilibrat, în care copilul se simte în siguranță, înțeles și sprijinit.

Grădinița este primul contact formal al copilului cu sistemul educațional, iar familia rămâne mediul primar de dezvoltare. De aceea, „cooperarea între familie și grădiniță este o condiție fundamentală pentru succesul educațional al copilului” (Cucos, 2006). Implicarea părinților în viața educațională a copiilor duce la rezultate mai bune la învățatură, la dezvoltarea socio-emoțională și la o adaptare mai ușoară în colectivitate.

Un parteneriat eficient presupune comunicare constantă, respect reciproc și implicare activă. Părinții pot participa la activități organizate în grădiniță, pot colabora la proiecte educaționale sau pot oferi feedback referitor la evoluția copilului. Educatoarele, la rândul lor, trebuie să ofere sprijin și informații clare despre activitățile desfășurate și despre nevoile copilului. „Învățătorul (educatorul) este un mediator între copil și familie, între școală și comunitate” (Jinga & Istrate, 2008).

Un alt aspect important este dezvoltarea încrederii între cele două părți. Atunci când părinții simt că opinia lor este luată în considerare, devin mai implicați și mai deschiși în colaborare. În același timp, educatoarele care cunosc mediul familial al copilului pot adapta mai bine metodele pedagogice.

În concluzie, parteneriatul dintre familie și grădiniță este un factor esențial pentru succesul educațional și personal al copilului. O comunicare eficientă, o colaborare constantă și respectul reciproc pot transforma acest parteneriat într-un real sprijin pentru dezvoltarea copilului.

Bibliografie:

- Cucuș, C. (2006). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
- Jinga, I., & Istrate, E. (2008). *Manual de pedagogie*. București: Editura All.
- Bocoș, M. (2002). *Parteneriatul educațional: familie - școală - comunitate*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.

EDUCAȚIA ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN

**PROF. PENTRU ED. TIMPURIE SCHILLER MELINDA DIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ GĂVOJDIA**

Educația tradițională vs. educația modernă ar trebui să constituie o temă de reflecție pentru toate persoanele care au un rol în instruirea și educarea copiilor. Educația modernă prin diferitele sale posibilități materiale oferă intensificarea învățării pe toate planurile astfel că școala este prima instituție care trebuie să-și schimbe abordarea față de desfășurarea procesului instructiv-educativ utilizând metode noi, interactive care să ducă la o învățare superioară, în ritm accelerat potrivit tendințelor societății actuale, abordarea de strategii noi ce optimizează învățarea și largesc domeniul de cunoaștere ajutând preșcolarul să se adapteze la o societate în continuă schimbare.

Lumea fiind în permanentă transformare, modernizarea învățământului prin folosirea metodelor moderne permite reasamblări, reajustări și adaptări în cadrul disciplinelor de învățământ. Prin adaptarea vechilor valori la noile cerințe, cadrul didactic " nu este un simplu executant al unor prescripții sau rețete, ci devine factor activ al procesului de învățământ, învață cu cei pe care îi învață, având rol de coordonator și catalizator al educației și instrucției" (Romița Jucu).

Profesorul trebuie să își schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze, să devină un model real de integrare socioprofesională, să se implice în deciziile educaționale, să asigure un învățământ de calitate.

Reforma învățământului pune accent pe crearea de alternative metodologice, pe stimularea învățării prin cooperare, folosirea metodelor interactive de grup. Implementarea în practica educativă a strategiilor interactive presupune un proces de învățare socială, ce influențează întreaga structură psihică a educatorului-manager, dar și a educabilului, toate aceste modificări de la nivelul personalității acestora se reflectă în noi componente, atitudini, valori.

O analiză comparativă a activităților desfășurate în educația tradițională și cea modernă avem următoarele aspecte:

Rolul cadrului didactic în educația tradițională:

Avantaje:

- asigură însușirea temeinică și sistematică a cunoștințelor predate

Limite:

- predă, expune, ține prelegeri;
- explică, demonstrează;
- limitează activitatea elevilor (expunerea nu trebuie să depășească 30% în cadrul unei ore);
- lasă puțin timp de inițiativă, manifestat prin întrebări generatoare de explicații;
- preșcolarii se află în raport de dependență față de educator;
- impune puncte de vedere proprii;
- se consideră singurul "expert" în probleme;
- deține adevărul absolut;
- știe ce e adevărat sau fals, corect sau incorect, ceea ce trebuie să învețe preșcolarul (ceea ce este " bun" pentru el).

Rolul cadrului didactic în educația modernă:

- organizează și dirijează învățarea, o orchestrează și o regizează;
- facilitează și moderează activitatea de învățare;
- explică și ajută în înțelegerea materiei;
- responsabilizează în vederea funcționării grupului.

Cea mai bună abordare nu este alegerea exclusivă a uneia dintre cele două direcții, ci îmbinarea lor inteligentă. Valorile educației tradiționale (respect, cultură generală, disciplină) pot coexista cu metodele moderne (tehnologie, participare activă, interdisciplinaritate). Profesorul modern trebuie să fie atât transmițător de cunoștințe, cât și formator de caractere. Scopul final rămâne același: formarea unor oameni responsabili, creativi și adaptați lumii actuale.

Elementul cheie în educație îl reprezintă preșcolarul care trebuie să realizeze o serie de procese pentru a putea cunoaște și utiliza practic informațiile însușite. O învățare eficientă presupune înțelegerea faptelor, analizarea acestora, formularea unor idei pe baza cunoștințelor dobândite, generalizarea și abstractizarea lor. Profesorul nu mai ține o prelegere în fața lor, e mediator și îndrumător în activitatea de învățare pe care o parcurg preșcolarii. Predarea se realizează prin utilizarea unor metode activ-participative care să solicite interesul, creativitatea, imaginația, implicarea și participarea în scopul însușirii unor cunoștințe.

Educația viitorului nu este nici pur tradițională, nici exclusiv modernă, ci o sinteză echilibrată între trecut și prezent. Într-o lume în continuă schimbare, cel mai important este ca școala să rămână un loc al învățării autentice, al formării de valori și al pregătirii pentru viață.

Bibliografie:

Crenguța, Lăcrămioara Oprea, Strategii didactice interactive ,București, 2008

Cojocaru, Venera Mihaela, Educația pentru schimbare și creativitate. București, Ed. Didactică și Pedagogică, 2003

Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001

Văideanu, G., Pedagogie- ghid pentru profesori, Ed. Universității Al. I. Cuza, Iași, 1986

[Educatia Traditionala vs. Educatia Moderna Referat | PDF \(scribd.com\)](#)